

**ÉLTES MÁTYÁS ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS
KOLLÉGIUM
EGYSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI
MÓDSZERTANI INTÉZMÉNY**

**HAJDÚSZOBOSZLÓ
DÓZSA GYÖRGY út 10-12. sz.**

KOLLÉGIUMI PROGRAMJA

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezető	4.
2. „Kollégiumi program	5.
2.1. A kollégiumi nevelés	5.
2.1.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei	5.
2.1.1.1. Célja	5.
2.1.1.2 Alapelvei	5.
2.1.2. A kollégiumi nevelés feladatai	5.
2.1.2.1. Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése	56
2.1.2.2. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése	6.
2.1.2.3. Felzárkóztatás, tehetségek kiválasztása és gondozása, pályaorientáció segítése	6.
2.1.2.4. Kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése	6.
2.1.2.5. Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakulásának segítése	7.
2.1.2.6. Társadalmi, gazdasági jártasságok fejlesztése	7.
2.2. A kollégium működése	7.
2.2.1. Személyi feltételek, elvárások	7.
2.2.2. Tárgyi, környezeti feltételek	8.
2.2.3. A kollégiumi élet megszervezése	8.
2.2.4. A kollégium kapcsolatrendszere	8.
2.3. A kollégium tevékenység szerkezete	9.
2.3.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	9.
2.3.1.1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások	9.
2.3.1.2. Speciális ismereteket adó foglalkozások	9.
2.3.2. A kollégiumi foglalkozások formái és heti óraszama	10.
2.4. A kollégiumi nevelés minősége, eredményessége	10.
2.4.1. A kollégiumi munka eredményessége	10.
2.4.2. A kollégiumi munka minőségének mérése	11.
2.5. A kollégiumi jogviszony keletkezése, megszűnése	11.
2.5.1. A kollégiumi jogviszony keletkezése	11.
2.5.2. A kollégiumi jogviszony megszűnése	12.
3. Kollégiumi csoportfoglalkozások	
3.1. A csoportfoglalkozások éves óraszama	13.
3.2. A csoportfoglalkozások tartalma, fejlesztési követelmények	14.
3.2.1. Tanulás	14.

3.2.2. Énkép, önismeret, pályaorientáció	15.
3.2.3. Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra	16.
3.2.4. Környezettudatosság	17.
3.2.5. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire	17.
3.2.6. Hon- és népismeret	18.
3.2.7. Testi és lelki egészség	19.

1. BEVEZETŐ

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló része.

Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azoknak a tanulóknak, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akinek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

Megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

Megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti a társadalmi szerepek tanulását (közösségi együttélés, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását), ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával képes speciális pedagógiai feladatok megoldására.

Kiemelt társadalmpolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz és ez által az élet minőség javulását, elősegítse a társadalmi mobilitást.

2. KOLLÉGIUMI PROGRAM

2.1. A kollégiumi nevelés

Intézményünk kollégiumba történő bekerülés alapfeltétele a Hajdú-Bihar megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézet Gyógypedagógiai Szakértői Bizottság szakértői javaslata, illetve tanulói jogviszony létesítése intézményünk iskolájában. A kollégiumba bekerülő gyermek nevelése folytatása az iskolai oktatás-nevelésnek.

2.1.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

2.1.1.1. Célja

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

2.1.1.2. Alapelvei

- Az alapvető emberi- és szabadságjogok, valamint a gyermeket megillető jogok érvényesítése.
- Demokráciára, humanizmusra, nemzeti, európai önzonosságra nevelés elveinek alkalmazása.
- A tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat.
- Alapvető erkölcsi norma- és követelményrendszer megismertetése, gyakorlása és betartása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség.
- A tanulók aktivitásának, alkotókészségének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése.
- A szülőkkel, az iskolával, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés.
- Kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása.
- Széles körű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása.
- Egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele a nevelő-oktató munkában.
- Sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele, az egyéni bánásmód alkalmazása.
- A nemzeti, az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

2.1.2. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégista diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása tervezetten történik.

A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka feltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégiumi nevelés feladatai különböző területeken valósulnak meg.

2.1.2.1. Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést. Alkalmat és közeget teremt a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segít az egyensúlyt megteremteni az egyéni és a közösségi érdekek között. A nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret elméleti és tapasztalati alapjai.

Figyelmet fordít a szociális készségek – empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikáció, szervezőkészség – fejlesztésére.

Segít a közösségi együttélés szabályainak elsajátításában, az egyén, a csoport és a társadalom kölcsönhatásainak megértésében, különös tekintettel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetenciák

2.1.2.2. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket.

Törekszik a tanulási kudarc okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítmény eléréséhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Gondot fordít arra, hogy a tanulásra belső igény ébredjen, és így mindennapi életük részévé váljon a tanulás.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékony, önálló tanulás, matematikai kompetencia.

2.1.2.3. Felzárkóztatás, tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaeorientáció segítése

A kollégium feladata a tanulók képességeinek megismerése. Támogatja a tanulásban lemaradt tanulókat, biztosítja annak az esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat.

Helyi sajátosággként kiemelt feladat a felzárkóztatás, a fogyatékoság típusát és mértékét figyelembevevő habilitációs és rehabilitációs foglalkoztatás.

A kollégium az iskolával együttműködve, valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony, önálló tanulás kompetencia.

2.1.2.4. Kulturált életmódra nevelés, szuverén világnézet kialakulásának segítése

A kollégiumi nevelés bővíti a tanulók ismereteit az egyetemes emberi civilizációról, annak eredményeiről. Felkelti az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Fejleszti az érzelmvilág gazdagodását. Lehetőséget biztosít a történelmi, nemzeti és vallási hagyományok megismerésére és ápolására, ezzel is erősítve a hazaszeretetüket.

Elősegíti a tanulóknál az európai uniós polgár identitásának kialakulását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, szociális és állampolgári kompetenciák

2.1.2.5. Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakulásának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igényé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégiumban olyan esztétikus, otthonos környezetet kell kialakítani, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami fejleszti az ízlésüket, igényességüket.

Fontos feladat a környezettudatos magatartás kialakítása, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás.

A kollégium feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos, szociális és állampolgári kompetenciák.

2.1.2.6. Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A diák-önkormányzati tevékenység segíti a felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás kialakulását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos, szociális és állampolgári kompetenciák, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia.

2.2. A kollégium működése

2.2.1. Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat a közoktatásról szóló 1993.LXXIX. törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus végzi, aki

- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű, szakmai ismeretekkel rendelkezik;
- képes a nevelési folyamat megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére, jártas a különböző pedagógiai eljárások alkalmazásában;
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példával szolgálhat a kollégista tanulók előtt;
- megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezi előtérbe;
- képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére;
- képes a tanulókkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani;
- képes a konfliktusok eredményes kezelésére;

- folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben résztvevő személyekkel, intézményekkel, a szülőkkel;
- szakmai tevékenysége során együttműködik a nevelőtestület vezetőivel és tagjaival,

A kollégiumban nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása jellemzi. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényező.

2.2.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium személyközpontú környezet kialakítására törekszik. A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálja a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak.

Megteremti a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, sport és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

2.2.3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat.

A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai a jogszabályi keretek között, a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A belső szabályozás kiemelt eszköze a pedagógiai ösztönző rendszer működtetése.

Jelentős szerepet tölt be a kollégiumi élet szervezésében a Diákönkormányzat. A diákönkormányzat felnőtt segítő-tanár vezetésével működik. A kollégium tanulói képviselőt választanak, aki érdekeiket képviseli a nyilvánosság előtt. A kollégiumunkban nincs önálló diákönkormányzat (tanulóink kis létszáma és vegyes összetétele miatt), az iskolai diákönkormányzat munkájába kapcsolódunk be.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

2.2.4. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium a nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, a tanuló törvényes képviselőjével az iskolával, társintézményekkel, a település civil szervezeteivel, a szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal.

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

A szülők telefonon vagy személyesen kötelesek jelezni, ha gyermekük megbetegszik. (Az orvosi igazolást be kell mutatni.)

Bármilyen probléma van, akkor jelezhetnek, a szülők a gyermekfelügyelőnek, vagy pénteken és hétfőn a kollégium-vezetőnek.

A szünetekről és egyéb a szokásos hazautazást érintő esetekről írásbeli tájékoztatást kapnak a tanuló szülei.

2.3. A kollégiumi tevékenység szerkezete

2.3.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

2.3.1.1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások

- Tanulást segítő foglalkozások
 - Rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozás. A napi felkészülést szolgáló tevékenység közvetlen tanári irányítással, meghatározott időkeretben, nyugodt felkészülést biztosító tárgyi környezetben, csoportos illetve egyéni foglalkozás keretében történik.
 - Differenciált képességfejlesztő foglalkozás. Valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatása, valamint kiemelt képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása szervezeten a kollégiumnak az iskolával együttműködve kialakított programja alapján történik.
 - Szakkörök, diákkörök. Az iskolában szerzett ismeretek bővítése, és a pályaválasztás segítése céljából alakulhatnak a tanulók igényeihez igazodva.
- Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozás
 - Tematikus csoportfoglalkozás
 - Általános csoportfoglalkozás (A kollégiumi csoport életével kapcsolatos feladatok, események, tevékenységek megbeszélése, értékelése.)

2.3.1.2. Speciális ismereteket adó foglalkozások

- A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások
 - Ezekon a foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.
- A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások
 - A szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport, a természet megóvása.

Fajtai

- Irodalmi, képzőművészeti, zenei, vizuális képességet fejlesztő foglalkozás
- Kollégiumi kirándulás: szűkebb, tágabb környezet megismerése közvetlen tapasztalás útján.
- Diák-önkormányzati munka

2.3.2. A kollégiumi foglalkozások formái és heti óraszámuk

Tevékenységi formák		Óraszámok
Felkészítő foglalkozások	Iskolai felkészülést biztosító foglalkozások	9 óra
	Differenciált képességfejlesztés	2 óra
	Felzárkóztatás, tehetséggondozás	1 óra
	Tanulókkal való törődést biztosító foglalkozás	2 óra
Szabadidős foglalkozások	Játék, sport, séta	5 óra
	Klubfoglalkozások	2 óra
Csoportfoglalkozás (keretterv szerint)		1 óra
Heti óra összesen		22 óra

A kollégiumi felkészítő foglalkozások szervezéséhez rendelkezésre álló időkeret nem lehet kevesebb, kollégiumi csoportonként, heti 14 óránál, a többi kollégiumi foglalkozásra rendelkezésre álló időkeret pedig csoportonként heti 8 óránál. A heti időkeret az egyes tanuló csoportoknál tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható.

Az összefüggő a napi három órát meghaladó kollégiumi foglalkozások között, minden olyan tanítási időszakban, amelyben nincs testnevelés óra biztosítani kell a tanuló életkorához és fejlettségéhez igazodó, játékos egészségfejlesztő testmozgást. A játékos testmozgást, ha az időjárási viszonyok megengedik, szabadban kell megszervezni.

2.4. A kollégiumi nevelés minősége. Eredményessége

2.4.1. A kollégiumi munka eredményessége

Az eredményességet mutatja, hogy a tanuló személyisége mennyire alakult, mit sajátított el az elvárásokból, hogyan fejezte be tanulmányait az adott tanévben.

Az eredményesség elvárásai:

- Önálló életvitelhez szükséges ismeretek, képességek.
- A társadalomba való beilleszkedéshez, a családi életben az alapvető ismeretek.
- Az alapvető erkölcsi normák elsajátítása.
- Képes az egészséges és kultúrált életmód alkalmazására.
- Képes az együttműködésre,
- Képes normális emberi kapcsolatok kialakítására.
- A másokhoz való viszonyára jellemző a tolerancia.
- Elfogadja máságát, korlátait.
- Máságával együtt képes beolvadni az épek társadalmába.

2.4.2. A kollégiumi munka minőségének mérése

- *A kollégiumi nevelők*

A kollégiumi nevelők munkájának mérése az intézményi Minőségirányítási Program alapján történik, az abban rögzített formában és módon. A mérés kiterjed a nevelő tanári személyiségére, nevelő-oktató munkájára, munkafegyelmére, eredményességére, kommunikációra, emberi kapcsolataira.

- *A nem pedagógus munkakörben dolgozók*

A nem pedagógus munkakörben dolgozók munkájának értékelése is az intézményi Minőségirányítási Program alapján történik. Az értékelés kiterjed a dolgozó személyiségére, munkájának színvonalára, eredményességére, munkafegyelmére, emberi kapcsolataira, kommunikációjára.

- *A kollégiumi tanulók*

A kollégiumi tanulók eredményességének mérése több területen történik:

- Tanulmányi előmenetelük mérése az iskolai pedagógiai programban leírtak alapján.
- Neveltségi szint, személyiségfejlődés mérése a rendelkezésre álló tesztek segítségével.

A mérés félévenként - a kollégiumunk speciális jellege miatt – egyénileg, a gyermek személyiség jogait tiszteletben tartásával történik.

Az értékelés legyen:

- serkentő, motiváló, ösztönző hatású
- folyamatos, rendszeres, minden területre kiterjedő,
- tárgyilagos, objektív, fejlesztő, segítő szándékú,
- következetes, szakszerű felelősségteljes.

2.5. Kollégiumi jogviszony keletkezése, megszűnése

2.5.1. Kollégiumi jogviszony keletkezése

A tanuló az iskolán keresztül, vagy közvetlenül kérheti kollégiumi felvételét, illetve externátusi elhelyezését. A nem önálló kollégiumba való felvételtől a kollégium vezetőjének egyetértésével az intézmény igazgatója dönt.

A kollégiumba felvett tanulók foglalkoztatására történő beosztásról a kollégium vezetője dönt a kollégiumi nevelőtestület véleményének kikérésével.

A gyámhatóság kezdeményezésére a tanulót fel kell venni a kollégiumba.

Azt a nappali rendszerű oktatásban résztvevő tanulót, akinek az intézeti elhelyezése nagykorúság miatt szűnt meg szintén fel kell venni a kollégiumba

A kollégiumi felvétel, externátusi elhelyezés a tanulói jogviszony fennállásáig, egyébként egy tanévre szól. A következő tanévre vonatkozó igényt, kérelmet április 30-ig kell benyújtani, Új tanuló esetén a beiratkozáskor kell kérni a tanuló felvételét a kollégiumba.

A kollégiumi felvétel, externátusi elhelyezés iránti kérelem elfogadása, illetve elutasítása nem lehet fegyelmezési eszköz.

2.5.2. Kollégiumi jogviszony megszűnése

- A tanulói jogviszony megszűnésével tanév végén.
- Tanév közben is megszűnhet a kollégiumi jogviszonya annak a tanulónak, akinek a tanulói jogviszonya – az áthelyezést kivéve – tanév közben szűnt meg.
- A kollégiumból kizáró fegyelmi határozat jogerőre emelkedésével.
- Ha a tanuló kollégiumi jogviszonyát fizetési hátralék miatt az igazgató – a szülő, a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének eredménytelen vizsgálata után – megszünteti, a megszűnés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján.
- Ha a tanuló kollégiumi jogviszonyáról írásban, a szülő egyetértésével lemond a nyilatkozatban megjelölt napon.
- Ha a tanulót másik kollégium átvette, az átvétel napján.
- Megszűnik a kollégiumi jogviszony, ha a nevelési-oktatási intézmény jogutód nélkül szűnik meg.

3. KOLLÉGIUMI CSOPORTFOGLALKOZÁSOK TERVE

3.1. A csoportfoglalkozások éves óraszámja

Témakörök	Évfolyam	
	1-4.o	5-8.o
Tanulás	3 óra	3 óra
Énkép, önismeret, pályaorientáció	3 óra	3 óra
Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra	3 óra	3 óra
Környezettudatosság	2 óra	2 óra
Felkészülés a felnőttlet szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés	3 óra	3 óra
Hon- és népismeret	4 óra	4 óra
Testi és lelki egészség	4 óra	4 óra
Éves óraszám	22 óra	22 óra

A kollégiumban évi 37 nevelési héttel, ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ban a megadott témákkal kell foglalkozni. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésére kell fordítani.

3.2. A csoportfoglalkozások tartalma, fejlesztési követelmények

3.2.1. Tanulás

Célok és feladatok:

- A kollégiumi tanulás módszertani foglalkozások közvetlenül az iskolai órákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését, de távlatosan a sikeres pályaválasztást, a világban való tájékozódást szolgálják.
- A tanulók a rendszeres tevékenységük révén az önálló és hatékony tanulásra is képessé váljanak.
- Alakuljon ki az önálló ismeretszerzés és önálló tanulás képessége, az életkori sajátosságainak megfelelően.
- A tanulók egyéni képességeinek kibontakoztatása, felzárkóztatás, tehetséggondozás.

- 1-8. évfolyamon

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	Egyéni tanulás. Tanulás közösségben, Segítő tanulás. Ellenőrzött tanulás. Különböző tanulási technikák (jegyzetelés, szövegírás, lényegkiemelés) Tanulási stratégiák megismerése. A módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet specifikusan A tanulás egyéb feltételeinek megismerése.
Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	Könyvtárhasználati ismeretek. Nyomtatott dokumentumok ismerete és alkalmazása. Tájékozódás a könyvtárban. Különböző témák egyes könyvtári segédeszközök és dokumentumok segítségével.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje meg és – előbb tanári segítséggel, később önállóan – alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságaihoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani.
- Tudja szervezni az idejét, a tevékenységeit.
- Gyakorolja a szövegértést, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- Ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait, és fogadja el a könyvtárban való viselkedés normáit.

3.2.2. Énkép, önismeret, pályaorientáció

Célok és feladatok:

- A gyermekek személyiségének, jellemének, aktuális pszichés állapotának megismerése és fejlesztése egyénileg és csoportban.
- Bizalmi légkör, a kollégiumi közösségtudat kiépítése.
- A tanuló ismerje meg önmagát, tanuljon meg önálló döntéseket hozni, hatékonyan cselekedni, bízni önmagában.
- Az önismeret fejlesztése, a korszerű világkép kialakulásának segítése.
- Az egyes szakmák, hivatások megismerése, segítség a pályaválasztásban.
- Ítélje meg helyesen az emberi kapcsolatban játszott szerepét és annak hatásait.

- 1-8. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Ki vagyok én?	Önismereti kompetenciák fejlesztése. Az ember személyiségjellemzői, szomatikus, mentális és pszichés tulajdonságai. Értelmi képességeink Érzelmeink és indulataink. Belső mozgatóerőink Történetek értelmezése, beszélgetések másokról és önmagukról. A lelki folyamatok megfigyelése és megjelenítése.
Az egyén és a társadalom	Az egyén helye a társadalomban, család, közösség. A konfliktuskezelés és lehetőségei. A motiváció és az értékrend.
Pályaorientáció	A képességek meghatározása, felismerése. Érdeklődési területek ismerete. Az érdeklődés szerepe a pályaválasztásban.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje meg a személyiség jellemzőit, az ember tulajdonságait, tudatosítsa, hogy a családi, az iskolai, a kollégiumi közösség milyen teljesítményeket, jellemzőket vár el tőle, miképp egyeztethetők össze az eltérő szereplők által közvetített elvárások.
- Törekedjen önmaga tulajdonságainak, képességeinek megismerésére, fejlesztésére.
- Értse, miért van szükség az alapvető magatartási szabályok
- Törekedjen a konfliktusok veszteség nélküli megoldására, kerülje az agressziót.
- Tudatosuljon a tanulóban a pálya és a személyiség megfelelésének jelentősége.

3.2.3. Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra

Célok és feladatok:

- A tanulók ismerjék meg az európai kulturális hagyományokat és örökségeket.
- Fogadják el és tartásuk tisztelőben az egyetemes emberi jogokat, más népek nemzeti érzéseit, kultúráját.
- Válgjanak nyitottá a globális problémák iránt.
- Formálódjon a műalkotások megismerése által tárgy-és környezetkultúrájuk.
- Támogassa a mindennapi tevékenységek során az esztétikus, harmonikus tárgyak, eszközök, anyagok választását.
- Segítse az egyéni ízlés alakulását.

- 1-8. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Európaiság	Mit jelent európainak lenni? Az Európai Unió kialakulása.
Mindennapok művészete	Mi a szép, miért tetszik, mi a divatos, mi az ízléses, mi a művészi? Ismerkedés a környezet használati tárgyáival, műalkotásaival. Zenehallgatás. Beszélgetés, véleményalkotás.
Az alkotás öröme, a műveltség értéke	Képzőművészeti alkotás. Részvétel közös produkcióban. A magyar és egyetemes kultúrtörténet értékeinek megismerése. Műveltségi játékok, vetélkedők.
A gondolatok közlése	Napi szintű beszélgetések a világban történekről. A könyvtárkultúra megismerése. Ismerkedés a könyvtár nyújtotta lehetőségekkel.

Fejlesztési követelmények:

- Legyen nyitott más népek kultúrája iránt.
- Ismerje fel az alapvető művészeti ágakat.
- Legyen érdeklődő és nyitott a különböző korok stílusai és kifejezőeszközei iránt.
- Alakítson véleményt művészeti alkotásokról.
- Ismerje a könyvtár működésének a céljait, a könyvtári viselkedést.
- Tudja használni a könyvtár, nyújtotta lehetőségeket

3.2.4. Környezettudatosság

Célok és feladatok:

- A tanulók környezettudatos szemléletének, magatartásának kialakulását elősegíteni, melyet a környezettel való harmonikus együttélés megteremtésére való törekvés jellemez, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását, és a fenntartható fejlődést.
- Pozitív jövőkép kialakítása.
- Egyértelművé kell tenni, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét.

- 1-8. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Környezetünk állapota	Az élő környezet alakítása, védelme Növények ápolása, madarak etetése A környezetet feleslegesen terhelő tevékenységek A hulladékkezelés Vásárlási és fogyasztási szokásaink Környezetbarát termékek
Közös felelősségünk	Részvétel környezetvédő tevékenységekben Közvetlen környezetünk állapota, annak megóvása.

Fejlesztési követelmények:

- Váljon a kollégista érzékeny a környezete állapota iránt.
- Vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni a változásokat.
- Tekintse értéknek a természeti, és ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését.
- Legyen mozgósítható a környezetvédelmi akcióban.

3.2.5. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. gazdasági nevelés

Célok és feladatok:

- Segíteni a kollégistát beilleszkedni környezetébe, felkészíteni a felnőtt lét szerepeire.
- Elsajátítani a társadalmi érintkezés alapvető szabályait-

- Cél a társadalom szerkezetének és működésének megismerése-
- A kollégiumi lét a társadalmi tevékenységek megismerésének, a felnőttkori polgári létnek, a rugalmasságnak, a toleranciának, az együttműködésnek, továbbá az agresszióknak az elutasítása gyakorlásának kiváló terepet biztosít.

- 1-8.évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Én és a család	A család története – családi történetek A család típusa, szerkezete, működése Szerepek és szabályok a családban
A kollégium és az iskola	Jogok és kötelességek Alapvető illemszabályok Házirendek
A társadalom	A másik ember megismerése Többségi és kisebbségi léthelyzetek a mindennapi életben Alá- és fölérendeltségi kapcsolatok Szerepjátékok
A háztartás	Szerepek és feladatok a családban Házimunkák célszerű szervezése Háztartási eszköz használatának elsajátítása A kiadások tervezése, vásárlás Szükséglet és kínálat megbeszélése Költségvetés készítése A reklámok üzenete

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje, fogadja el és kövesse az alapvető illemszabályokat és a kapcsolatteremtés elfogadott formáival,
- Ismerje meg a közösségi élet sajátosságaiból adódó korlátokat is, ennek tudatában alakítsa tevékenységét.
- Legyen tisztában a vállalt feladatok céljával, tartalmával, felelősségével
- Törekedjen a konfliktusok feloldására.
- Tartsa tiszteltben a máságot, a kisebbségi azonosságtudatot.

3.2.6. Hon- és népismeret

Célok és feladatok:

- A szülőföld ismerete, szeretete, a lokálpatriotizmus és a hazaszeretet összefüggése.
- Régióink, országunk-nemzetünk ismerete, szeretete.

- Az anyanyelv szeretet, művelése, igényes használata.
- Nemzeti hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, tisztelete, ápolása.
- Nemzeti szimbólumaink.
- A kisebbségek jogai, hagyományaik, jelképek tiszteletben tartása.

- 1-8. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Helyismeret, helytörténet	Tájékoztató gyakorlatok, egyszerű térképvázlatok készítése A település nevezetességeinek megismerése.
Múltismeret, hagyományok, szimbólumok	Nemzetünk történelmének legfontosabb helyszínei Múzeumlátogatás Választott népi hagyományok megjelenítése Nemzeti ünnepeink Címerünk, zászlónk eredete A Himnusz és a Szózat ismerete
Jelenismeret	Magyarország nemzetiségei Tájékoztató a térképen

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje lakóhelye és Magyarország népi hagyományait.
- Legyen nyitott más népek kultúrája iránt.
- Életkorának megfelelően ismerje meg az országot és a magyarság szimbólumait.

3.2.7. Testi és lelki egészség

Célok és feladatok:

- Felkészítse a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ehhez szükséges ismeretek megszerzésére.
- Alakuljon ki napirend.
- Segíteni, kell problémái megoldásában, konfliktusai kezelésében.
- Módot kell adni rá, hogy elsajátítsák a mindennapi élet során adódó ügyei intézésének, érdekei érvényesítésének jogszerű és alkalmas módjait.
- Megfelelő ismeretek nyújtása, hogy elkerüljék, elutasítsák az egészséget károsító, függőséget okozó szokásokat.
- A biztonságos és befogadó környezet kialakításával hozzájárulni a tanulók kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez.
- Szokásrendszerek kialakítása.

- 1-8. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Társas kapcsolataink	Beszélgetés, kapcsolatépítés, közösségépítés Figyelem másokra A problémák megoldásának módszerei, a döntéshozatal Konfliktuskezelés Mások elfogadása, a másság elfogadása Segítség kérése, segítség nyújtása
Élet a kollégiumban	Helyem a kollégiumban Közösségi szerepek vállalása Kiben bízhat, kihez fordulhat problémáival Jogok, köteleességek, felelősség A kisebbségek életének megismerése
Testi, lelki egészségünk	Balesetek, veszélyhelyzetek elkerülése Személyi higiénia A helyes testápolás elsajátítása Egészséges napirend összeállítása Testi és lelki változások a serdülőkorban Beszélgetés a kamaszkorban átalakuló kapcsolatokról Szeretet, szerelem Az egészséget károsító szokások

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje és sajátítsa el az együttélési, együttműködési normákat a családban, a kollégiumban, az iskolában és a társadalmi életben.
- Ismerje fel és legyen képes csökkenteni, elkerülni a környezetben a veszélyeztető tényezőket.
- Rendelkezzen megfelelő empátiával embertársai iránt.
- Tartsa tiszteletben és fogadja el a nemzeti vagy etnikai kisebbségi azonosságtudat létét és másságát.
- Életkorának, megfelelően ismerje a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját.
- Ismerje a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítsa tevékenységét.
- Legyen jártassága az egyszerű háztartási eszközök célszerű használatában.